

נה:

עין משפט‏ **נר מצוה**

ז' א מיי פיל מהלכות מטמא משכב ומשכ הלכה י:
יח ב ג ד מ"י עס הלכה נז:

‏**תוס' הרא"ש**‏

מהני מה שהוא גורם טומאה לאשה שהוא מטמא במגע ובמשא וה"י ליהוי זוב כדם הנדה. וליכא למימר משכב ומושב יוכיח שהזוב גורם לזב לטמות משכב ומושב והוא עצמו אינו מטמא וה"ה מגע ומשא משום דאי מק"ו ליה ליה הוה מטמא אף משכב ומושב:

כי איצטריך קרא למשא.

תימה היכי שייך למימר שעיר המשתלח יוכיח דאף מגז אינו מטמא עלא שייך למימר יוכיח על זוב שמשטא במגע כדמוכח בפ' כל השכר דקאמר בשר בחלב אסור באכילה מאנשי קדש תהיון לו. ואיסור הנאה מפי' ליה מערלה שלא נעברה בו עבירה.

ופריך איסור אכילה גמי תפיסו לי מק"ו דערלה ומשני דאיכא למימ' חורש בשור וכתמור יוכיח שנעברה בו עבירה ומותר. אבל השתא דנפקא לן איסור אכילה מאנשי קדש תהיון לי ליכא למימר דחורש בשור ובכתמור יוכיח דמה לחורש בשור ובכתמור שמוחר אף באכילה. וי"ל דהא דשעיר המשתלח מטמא מסיקין הך טומאה דמאי קצת למגע: **אצטריך** סדיא' שעיר המשתלח יוכיח. ואי משום הוב למנינא הוא דאתא. תי' למה לי למימר שעיר המשתלח יוכיח לימא סדיא' למנינא הוא דאתא וי"ל דאי לאו דאשכחן כ"ג בשעיר המשתלח לא הוה מקומינן הוב למנינא. אי גמי יו"ל דרב יהודה מדרסקתא לא הוה ידע אלא רישא דבידיהא דרובו טמא לימר על הזוב שהוא טמא הלכך קאמר מטעם שגורם טומאה לאחרים לא הוה טמא דשעיר המשתלח יוכיח ואי משום קרא דרובו למנינא הוא דאתא וכן משמע בפ' בנות כותיים דלא הוה ידע (ב' יהודה מדרסקתא הך דשעיר המשתלח יוכיח: כתב רחמנא זובו טמא דריש ביה גמי האי. כיון דעיקר טומאה

לפיני מוהב דרשינן מוהב את זובו להקיש זובו לו להשוות מגע למשא אבל ללמוד מזב בהיקישא טומאה דלא כתיבא ביה לא דרשינן הלכך לא פריך אי מה זב עושה משכב ומושב כו'. כדפריך לעיל בנדה: **מטמאין** טומאת משקין ברביעית וטומאתן דרבנן בעלמא וקראי אסמכתא בעלמא נינהו הלכך בעינן רביעית דאי הוו משקין מדאורייתא הוו מטמאין בכל שהן כדמוכח בפ"ק דפסחים דקאמר כגון שהיה המשקה טופח עליו דבשר ואמרינן גמי התם משקה בית מטבחיאא דכן לא אמרן אלא דהוו רביעית דהוו להטביל בהן מחטין וצנינויות אבל פחות מרביעית טמאין:

א' ג"ל דלא הוה ידע דנא הך ותי' ע"י עס תמו' (דף נל ע"ג) ד"ה אלימא.

דם הנדה פרק שביעי נדה

כי איצטריך קרא **למשא**. וא"ת למשא גמי לא איצטריך מההיא טעמא דלא גרע משכבת זרע דהא בוז קיימין ואיכא למ"ד

סוף פ"ב דצ"ק (דף כה). שכבת זרע מטמאה במשא אפילו בלא יחלואי ויזה מק"ו ומה טהור בטהור פירוש רוק טמא בטמא טמא

בטהור שכבת זרע אינו דין שיהא

טמא בטמא ויש לומר דלא קשה מידי דאין לנו לעשות זאת היזכה שהיא משאם הימה שכבת זרע וקרי שאחר ראיה ראשונה טהור ממשא שאינו זכ וה"ק דלא גרע מאילו הימה ראיה זו שכבת זרע דמטמא בנגע ולא במשא ומק"ו לא אחי דאין זה טמא בטמא דלכתי אינו טמא אלא על ידי ראיה זו הוא נעשה טמא וא"ת כיון דמגע נפקא לן בלא קרא היכי שייך לומר שעיר המשתלח יוכיח הא לא דמי דבוז איכא טומאת מגע וכי האי גוונא אמר בפרק כל הבשר (חולין קטו): גבי בשר בחלב דיליף איסור אכילה מואנשי קדש תהיון ואיסור הנאה מערלה מק"ו ופריך ויליף כולה מילתא מערלה ומשני משום דאיכא למימר חוסס פי פרה ודש זה עזירה ומותרין אף בלכילה אבל עכשיו דנפקא לן איסור אכילה מקרא ליכא למימר תו יוכיח דלא דמי דליניהו שרי בלכילה ויש לומר דשעיר המשתלח גמי כיון דמטמא אחרים העוסקין בו אינו טהור גמור ושייך לטומאת עצמו והוי כאילו טמא בנגע ודמיה לזב:

ביחו וניעו. כיחו הוא הצנא מכח רב מן החמה ניעו ע"י נענוע מעט כך מפרש ר"ת (א' ויש לפרש גמי איפכא ניעו שמנענע כל גופו כיחו בכח מעט ובגמתי' דלא תנא כיחו לא חש להאריך אבל תימה דתנן ניעו מקמי רוק דעיקר דכתיב בדיהי וי"ל דהך דלמילא מדרשא כתיבא ליה: **גילף** רוק רוק מביבמה. תימה דהשתא גילף רוק דיבמה מהכא דנגע ויש לומר דבסיפרי דרשינן ליה מקרא דלא צעינן נגע וירקה צפינו יכול צפינו ממנש ת"ל לעיני הזקנים רוק הנראה לזקנים: דס

ולוי אמר האי מאן דבעי דלימות ליכחול מעובד כוכבים ואמר רב חייא בר גוריא מ"ט דרב דלא אמר האי מאן דבעי דלימות הואיל ויכול לגוררן ולהוציאן דרך הפה ורב נהי דזיהרא נפיק דמעתיא גופא לא נפיק ת"ש ^{טו}תשעה משקין הזב הן הזיעה והליחה סרוחה והריעי טהורין מכלום דמעת עינו ודם מגפתו וחלב האשה מטמאין טומאת משקין ^{טז}ברביעית אבל זובו רוקו ומימי רגליו מטמאין טומאה חמורה ואילו מי האף לא קתני בשלמא לרב לא קתני דלא פסיקא ליה למתני זימנין דאתי דרך הפה וזימנין דאתי דרך החוטם אלא לר' יוחנן ליתני ולטעמיך כיחו וניעו מי קתני אלא תנא רוק וכל דאתא מרבוויא הכא גמי תנא רוקו וכל דאתא מרבוויא דכתיב ^{יז}ותשקמו בדמעות שלישי ודם חללים ישתה ^{יח}מה לי קטליה כוליה מה לי קטליה פלגיה ^{יט}חלב האשה דכתיב ^כותפתח את נאד החלב ותשקוה מימי רגליו מגולן דתניא זובו טמא וזאת לרבות מימי רגליו לטומאה והלא דין הוא ומה רוק הבא ממקום שטהר טמא מימי רגליו הבאין ממקום

שליש. אלמא משקה איקרי: **דס תלליס ישסה**. אלמא דס חלל איקרי משקה ודס מגפתו גמי דס תלליס הוא דהא קטליה פלגיה: **זובו טמא וזאם**. דסמין ליה וזאם תהיה טומאתו וגו' ודרשי האי וזאם אקרא דלעיל זצו טמא וזאם כלומר דבר אחר גמי כוזב:

נצלה בנגע מטמאה אדם ולא בגדים שעליו ובמשא מטמאה אדם ובגדים שעליו כדכתיב (ויקרא יא) והנוגע בנצלחה יטמא עד הערב והנושא את נצלחה יכבס בגדיו אבל בנגע לא כתיב כבוס: זכ אפילו מגעו מטמא בגדים דכתיב [שם טו] והנוגע בבשר הזכ יכבס בגדיו וכן משאו דכתיב במשכב ומושב [שם] והנושא אותם יכבס בגדיו וקל וחומר לנושא זכ עצמו: **והשפא דנפקא לן**. טומאת הזכ מוהזכ את זצו דליתקש זצו לו וצו טמא למה לי: **זכ חדא זובו פרסי**. וכתב לזכר דבשתי ראיות ראשונות דין זכר עליו שאינו מטמא בלאנס ומכאן ואילן ליתקש לנקבה דלפילו ראה שלישי בלאנס חייב קרבן: **והשפא דכתיב זצו טמא**. דנפקא לן מיניה עיקר טומאת זצב מהשפא דרוש מוהזכ את זצו הך דרשא דלא תחלוך בין מגעו למשאו וע"פ שאתה דורשו לדרשא אחרתי: **כיחו וניעו**. מין רוק הן: **תלמוד לומר וכי ירוק**. וי"ו דריש: **במה שציד טהור**. אס רק במה שציד טהור דהוה ליה טהור נושא את הרוק: **זכ מגע נצלה**. שטהרתי לך בגדים שעליו וטמאתים לך כאן בנגע הרוק: **ואימא משא דשרץ**. שטהרתי לך את הנושאו טמאתי לך בבאן בנושא הרוק אבל מגעו כנצלה: **לימא באדם**. דדרשינן במה שציד אדם והיינו משאו ובלאו דרשא דטהרה שטהרתי לך וכי נפקא לן משא: **מאי בטהור**. דמשמע טהרה שטהרתי במקום אחר טמאתי בבאן: **ש"מ פרסי**. משא מרבויה דכ"ת שצטטהור ומגע לטמא בגדים מטהור: **בנגרין דרך הפה**. שגררן והואילן דרך הפה: **ורחמנא רבייה**. מכי ירוק כל דדמי לרוק: **ורב**. כיון דלאו מעין הוא אלא מפני שגררן דרך פיו קתני לה ומשום תלואמי הרוק: **ליחשוב גמי**. במתניתא דמעת עינו וטוקמה בצגוריה דרך הפה דלאמר רב אפשר לגוררה דרך הפה: **דלאמר רב האי מאן דבעי דלפסמיה**. שיתעורר: **ליחול עיניה מעובד כוכבים ולוי אמר כו'** **מאי טעמא דרב דלא אמר לימות**. דסבר אס נקח העובד כוכבים לתוכו סס המות יכול לגוררו ולהואילו דרך פיו כדרך הרוקקין שמושקין מי האף צפיהם ע"י רוח נשימתם לגופן: **וישראל**. ארס של סס המות: **ליחא סרוחה**. קייטור"א: **מגפסו**. מכחו: **טומאם משקין**. לטמא אוכלין ומשקין כשאר משקין טמאים: **בצריעים**. זהו שיעור משקין לטומאה: **טומאה חמורה**. אדם ובגדים דמעיינות הן: **בשלמא לרב**. דלאמר האי דקתני להו תנא דלעיל בנגרין דרך הפה איכא לתרוי' דהאי תנא להכי לא תני להו דכיון דטומאתן לאו מחמת עצמן היא אלא משום תלואמי רוק לא פסיקא ליה דהא זימנין דנפקי דרך חוטם וטהורין ובימילתא דלא פסיקא לא קמיירי: **אלא לרבי יוחנן**. דלאמר לעולם טמאין ליתני: **ותשקמו בדמעות**

‏**הגהות הב"ח**‏

(א) גב' ואימא הני מיני בנגע:

‏**הגהות מהר"ב רנשבורג**‏

(א) תוס' ד"ה כי וכי דהייט דל"ה שניה גבושה משאם הימה וכי כ"ל:

‏**לעני רש"י**‏

קייטור"א. מוגלה, נוזל מוגלתי.

מסורת הש"ס

(א) [וגעיל לה.], (ב) [שבת יד:], (ג) ג"ל במשא, (ד) [כריתות יב:], (ה) [ועי' תוס' כריתות יג:], ד"ה וחלב אשה], (ו) [חולין לה:], (ז) [ועי' תוס' לעיל יט: ד"ה כתיב], (ח) [וכ"כ הערוך בערך כח ועי' תוס' ב"ק ג: ד"ה כיתון],

‏**תורה אור השלם**

1. וְהָיוּ בְּנִדְתָּהּ וְהָזָב אֶת זֹבֹו לְזָכָר וּלְנִקְבָּהּ וְלֹאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב עִם טֹמְאָהּ: ויקרא טו לג

2. וְכִי יִרְק הָזָב בְּטָהוֹר וְכִבְּס בְּגָדָיו וְהָזָב בְּפִים וְטֹמְאָה עַד הָעֶרֶב: ויקרא טו ח

3. וְהִאֲבִלְתֶּם לָדָם דַּמְעָה וְתִשְׁקְמוּ בְּדַמְעוֹת שְׁלִישִׁי: תהלים פ ו

4. הֵן עֵם בְּלִבָּא יָקוֹם וְכֹאֲרִי יִתְנַשֵּׂא לֹא יִשְׁכַּב עַד יֵאֲבֵל טָרֶף וְדָם הָלָלִים יִשְׁתַּח: במדבר כג כד

5. וְאִמְרוּ אֵלֶיהָ הֲשִׁקְנִי נָא מִעַתָּה מִיָּם כִּי צָמְאִיתִי וְתַפְתַּח אֶת נֶאֱדָר הַחֶלֶב וְתִשְׁקְדוּ וְתַבְסְּהוּ: שופטים ד יט

‏**הגהות הב"ח**

(א) גב' ואימא הני מיני בנגע:

‏**הגהות מהר"ב רנשבורג**

(א) תוס' ד"ה כי וכי דהייט דל"ה שניה גבושה משאם הימה וכי כ"ל:

‏**לעני רש"י**

קייטור"א. מוגלה, נוזל מוגלתי.